

Adina Grigore

LECTURĂ
Caruselul
Cunoașterii

Pe aripile cuvintelor

Caiet de lectură

clasa a II-a

AVIZAT
M.E.N.

Conform cu programa
nr. 3418/19.03.2013

Editura
Ars Libri

Cuprins

Argument	3
Obiective cadru și de referință și exemple de activități de învățare	4
Conținuturile învățării și evaluare	5
Planificarea calendaristică a materiei	6
<i>Puișorii</i> de Emil Gârleanu	8
<i>Balada unui greier mic</i> de George Topîrceanu	10
<i>Furtuna</i> de George Topîrceanu	13
<i>Ce te legeni?</i> de Mihai Eminescu	16
<i>Somnoroase păsărele</i> de Mihai Eminescu	18
<i>Iepurele și broasca țestoasă</i> după Lev Tolstoi	20
<i>Cămila și girafa</i>	22
<i>Motanul cu zurgălăi</i> de Lev Tolstoi	24
<i>Mărinimie</i> de Emil Gârleanu	26
<i>Iarna pe uliță</i> de George Coșbuc	29
<i>Pinul singuratic</i> după Alexandru Mitru	33
Șezătoare literară	36
<i>Zăpada și ghiocelul</i> -legendă	38
<i>Povestea unui om leneș</i> de Ion Creangă	41
Evaluare - <i>Bunica</i> de Ștefan Octavian Iosif	46
<i>Negustorul de mandarine</i>	49
<i>Vrăjitorul din Oz</i> de Frank Baum	52
<i>Vestitorii primăverii</i> de George Coșbuc	56
<i>Prințesa și bobul de mazăre</i> de H. Ch. Andersen	58
<i>De ce nu se întâlnesc soarele și luna</i>	60
<i>La Paști</i> de George Coșbuc	63
<i>Trandafirul</i> de Emil Gârleanu	65
<i>Ce miros au meseriile</i> de Gianni Rodari	67
<i>Soldățelul de plumb</i> de H. Ch. Andersen	70
<i>Ce e mai ușor?</i> de V. Oseeva	74
Evaluare - <i>Evocări despre învățătorul Ion Creangă</i> de Jean Bart	76
Șezătoare literară	78

Ce te legeni?

de Mihai Eminescu

- Ce te legeni, codrule,
Fără ploaie, fără vânt,
Cu crengile la pământ?
- De ce nu m-aș legăna,
Dacă trece vremea mea!
Ziua scade, noaptea crește
Și frunzișul mi-l rărește.
Bate vântul frunza-n dungă -
Cântăreții mi-i alungă;
Bate vântul dintr-o parte
Iarna-i ici, vara-i departe.
Și de ce să nu mă plec,
Dacă păsările trec!

Peste vârf de rămurele
Trec în stoluri rândunele,
Ducând gândurile mele
Și norocul meu cu ele.
Și se duc pe rând, pe rând,
Zărea lumii-ntunecând,
Și se duc ca clipele,
Scuturând aripele,
Și mă lasă pustiit,
Vestejit și amorțit
Și cu doru-mi singurel,
De mă-ngân numai cu el.

Vocabular:

a alunga = a fugări, a forța să plece

a se pleca = a se îndoi, a se apleca

clipă = imediat, îndată

pustiit = părăsit, lipsit de viață

vestejit = ofilit

amorțit = înțepenit

a se-ngâna = a repeta vorbele
cuiva, a imita

FIȘĂ DE LECTURĂ

1. Titlul textului:

2. Autorul:

3. Poezia are _____ versuri .

4. Textul este: o narațiune o poezie

5. Răspunde la întrebări:

a) Cum are codrul crengile?

b) Ce se întâmplă cu ziua și noaptea? Dar cu frunzișul?

c) Ce face vântul?

d) Ce se întâmplă cu păsările?

e) Cum rămâne codrul după plecarea păsărilor?

6. Scrie cuvinte cu sens opus față de cele date:

alungă- .....

zi-.....

scade-.....

rar-.....

aproape-.....

aplecat-.....

acolo- .....

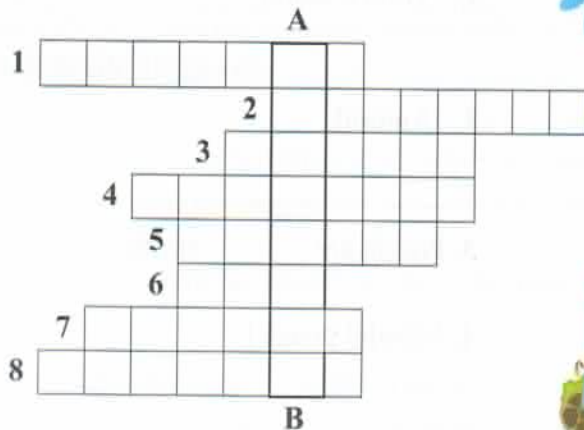
iarnă-.....

7. Alcătuieste două propoziții care să conțină cuvântul "toamna", la sfârșitul cărora să ai pe rând punct și semnul întrebării.

8. Alcătuieste propoziții în care cuvântul „codru” să aibă mai multe înțelesuri.

♣ Completează rebusul! Pe verticala A-B vei găsi denumirea locului de naștere al lui Mihai Eminescu.

1. Totalitatea frunzelor.
2. Somnoroase ...
3. Cu el vorbește poetul în poezia "Ce te legeni ..."
4. Ofilit sau ...
5. Ramuri sau ...
6. Dacă nu e rar, e ...
7. "Bună" în poezia "Somnoroase păsărele"
8. Înțelegere, pace sau ...

Cămila și girafa

Cămila și Girafa erau într-o continuă sfadă.

- Ce urâtă ești, gheboșato! îi spunea Girafa suratei sale.

Iar Cămila răspundea cu dispreț:

- Cine a mai văzut un gât până la cer ca al tău?

Dar într-o zi savana arse și focul le împinse pe amândouă în pustiu. În fuga mare, abia apucaseră să ia niscaiva merinde și puțină apă. Pe drum, sub soarele arzător, Cămila spuse:

- Surioară, păstrează toate merindele pentru tine. Cocoloșul meu mă va hrăni până la prima oază.

Iar la oază, girafa își întinse gâtul și culese din vârfurile celor câțiva palmieri ai locului suficiente frunze ca să se sature și Cămila, care era prea scundă pentru a-și culege singură hrana.

Nu-și mai spuseră niciun cuvânt urât după aceea, niciodată.

Vocabular:

sfadă = ceartă, gâlceavă

dispreț = sentiment de desconsiderare a cuiva sau a ceva, lipsă de considerație față de cineva

savană = câmpie întinsă acoperită de ierburi înalte și presărată cu arbuști spinoși sau cu copaci pitici

merinde = hrană, alimente, mâncare

oază = loc cu izvoare de apă și cu vegetație bogată în mijlocul unui pustiu nisipos

FIȘĂ DE LECTURĂ

1. Titlul textului:

2. Personajele:

3. Mesajul lecturii este:

4. Explică de ce cuvintele „Cămila” și „Girafa” s-au scris cu litere inițiale mari în acest text, deși ele se scriu, de obicei, cu litere inițiale mici.

5. Scrie semnele de punctuație corespunzătoare: „ Ce urâtă ești gheboșato ”

6. Formează cuvinte care să arate acțiuni: *râs-a râde*

fugă - .....

răspuns - .....

cules - .....

dispreț - .....

sfadă - .....

hrană - .....

cuvânt - .....

văz - .....

7. Jurnal cu dublă intrare
Fragmentul preferat din text ...

Am ales acest fragment pentru că ...

M-a făcut să mă gândesc ...

8. Răspunde la întrebări:

a) De ce girafa îi spunea cămilei că este gheboșată?

b) Ce îi răspundea cămila?

c) Ce întâmplare le-a apropiat pe cele două surate?

d) De ce crezi că Girafa și Cămila nu și-au mai spus niciun cuvânt urât niciodată?

9. Scrie numărul de vocale și numărul de consoane din fiecare cuvânt:

	v	c		v	c
cămilă	.....	.....	cocoașă	.....	.....
girafă	.....	.....	palmier	.....	.....

10. Transformă cuvintele după model: **nu își spusese** – **nu-și spusese**
nu își luaseră - .....
nu își citise - .....
nu își chemaseră - .....
nu își spusese - .....
nu își rostise - .....

11. Înlocuiește cuvintele subliniate cu altele potrivite din text.

Cămila și Girafa erau într-o continuă sfadă. (.....)

- Ce urâtă ești, cocoșato! (.....)

Girafa răspundea cu arogantă. (.....)

- Cine a mai văzut un gât lung ca al tău? (.....)

Povestea unui om leneș

de Ion Creangă

Cică era odată într-un sat un om grozav de leneș; de leneș ce era nici îmbucătura din gură nu și-o mesteca. Și satul, văzând că acest om nu se dă la muncă nici în ruptul capului, hotărî să-l spânzure pentru a nu mai da pildă de lenevire și altora. Și așa se aleg vreo doi oameni din sat și se duc la casa leneșului, îl umflă pe sus, îl pun într-un car cu boi, ca pe un butuc nesimțitor, și hai cu dânsul la locul de spânzurătoare!

Așa era pe vremea aceea.

Pe drum se întâlnesc ei cu o trăsură în care era o cucoană. Cucoana, văzând în carul cei doi boi un om care seamănă a fi bolnav, întrebă cu milă pe cei doi țărani, zicând:

- Oameni buni! Se vede că omul cel din car e bolnav, sărmanul, și-l duceți la vreo doftoroaie undeva, să se caute.

- Ba nu, cucoană – răspuse unul dintre țărani – să ierte cinstită fața dumnevoastră, dar aista e un leneș care nu credem să mai fi având păreche pe lume, și-l ducem la spânzurătoare, ca să curățim satul de-un trândav.

- Alei, oameni buni! zise cucoana, înfiorându-se. Păcat, sărmanul, să moară ca un câne fărădelege! Mai bine duceți-l la moșie la mine; iacătă curtea pe costișa ceea. Eu am acolo un hambar plin cu posmagi, ia așa pentru împrejurări grele, Doamne ferește! A mânca la posmagi și a trăi și el pe lângă casa mea, că doar știu că nu m-a mai pierde Dumnezeu pentru o bucăică de pâine. Dă, suntem datori a ne ajuta unii pe alții.

- I-auzi, măi leneșule, ce spune cucoana: că te-a pune la coteț, într-un hambar cu posmagi, zise unul dintre săteni. Iaca peste ce noroc ai dat, bată-te întunericul să te bată, urâciunea oamenilor! Sai degrabă din car și mulțamește cucoanei că te-a scăpat de la moarte și-ai dat peste belșug, luându-te sub aripa dumisale. Noi gândeam să-ți dăm sopon și frânghie. Iar cucoana, cu bunătatea dumisale, îți dă adăpost și posmagi; să tot trăiești, să nu mai mori! Să-și puie cineva obrazul pentru unul ca tine și să te hrănească ca pe un trântor, mare minune-i și asta! Dar tot de noroc să se plângă cineva. Bine-a mai zis, cine-a zis, că boii ara și caii manâncă. Hai, dă răspuns cucoanei, ori așa, că n-are vreme de stat la vorbă cu noi.

- Da muiеți-s posmagii? zise atunci leneșul cu jumătate de gură, fără să se cărnească din loc.

- Ce-a zis? întrebă cucoana pe săteni.

- Ce să zică, milostivă cucoană, răspunde unul. Ia întrebă că muiеți-s posmagii?

- Vai de mine și de mine – zise cucoana cu mirare – încă asta n-am auzit! Dar el nu poate să și-i moaie?

- Auzi, măi leneșule: te prinzi să moi posmagii singur, ori ba?

- Ba, răspuse leneșul. Trageți mai bine tot înainte! Ce mai atâta grijă pentru astă pustie de gură!

Atunci unul dintre săteni zise cucoanei:

- Bunătatea dumnevoastră, milostivă cucoană, dar degeaba mai voiți a strica orzul pe câște. Vedeți bine că nu-l ducem noi la spânzurătoare numai așa de flori de cuc, să-i luăm năravul. Cum chitiți? Un sat întreg n-ar fi pus oare mână de la mână, ca să poată face dintr-însul ceva? Dar ai pe cine ajuta? Doar lenea-i împărăteasă mare, ce-ți bați capul!

Cucoana atunci, cu toată bunăvoința ce avea, se lehametește și de binefacere și de tot, zicând:

- Oameni buni, faceți dar cum v-a lumina Dumnezeu!

Iar sătenii duc pe leneș la locul convenit, și-i fac felul.

Și iacă așa au scăpat și leneșul acela de săteni și sătenii aceia de dânsul.

Mai poftească de acum și alți leneși în satul acela, dacă le dă mâna și-i ține cureaua.

Ș-am încălecat pe-o șea, și v-am spus povestea așa.

Vocabular:

pildă = exemplu

doftoroaie = femeie bătrână care

vindecă bolile prin anumite mijloace

aîsta = acesta

păreche = pereche

trândav = leneș

câne = câine

costișă = coastă de deal, pantă

sopon = săpun

posmagi = pâine uscată, tăiată felii,

pesmet

milostiv = milos, îngăduitor, iertător

nărav = deprindere rea, cusur, viciu

a chiti = a socoti, a crede, a gândi

a se lehămeși = a se sătura, a se

plictisi, a se dezgusta

a se cârni = a se mișca

FIȘĂ DE LECTURĂ

1. Titlul:

2. Autorul:

3. Timpul și locul în care se desfășoară acțiunea:

4. Numerotează ideile în ordinea firească a întâmplărilor:

Sătenii au scăpat de leneș.

O cucoană a venit să-l ajute pe leneș.

Leneșul a refuzat posmagii.

Trăia odată un leneș pe care sătenii au venit să-l spânzure.

5. Găsește și scrie cât mai multe cuvinte pornind de la cuvântul **om**.

6. Metoda cadranelor: Povestea unui om leneș

I. Ce povești scrise de Ion Creangă cunoști?

II. Notează proverbe despre lene și minciună.

III. Scrie care sunt personajele textului, notând pentru fiecare câte o trăsătură (însușire).

IV. Dă un alt final lecturii citite.

---

7. Selectează explicația corectă.

a) grozav de leneș;

un leneș iubit

foarte leneș

puțin leneș

b) nici îmbucătura din gură nu și-o mesteca;

nu-i era foame

nu putea mesteca

îi era lene să mestece mâncarea din gură

c) a nu mai da pildă de lenevire și altora

a nu fi exemplu rău
pentru alții

a nu mai da exemplu
de lene și altora

îi era lene să mănânce
mâncarea din gură

8. Răspunde la întrebări:

a) Despre cine este vorba în această povestire?

---

b) Ce au hotărât sătenii?

---

c) Ce i-a oferit cucoana leneșului?

---

d) Ce i-a răspuns leneșul?

e) Ce au făcut sătenii cu leneșul?

9. Încercuiește varianta corectă:

A) Sătenii și leneșul se întâlnesc pe drum cu:

- a) un boier
- b) o cucoana
- c) un grup de săteni

B) Cucoana îi propune leneșului:

- a) să-l ducă la moșie
- b) să-l trimită la spânzurătoare
- c) să-i dea să mănânce posmagi

C) Leneșul:

- a) a acceptat
- b) a refuzat
- c) a preferat să moară decât să-și moaie posmagii

D) Învățătura pe care o reținem este:

- a) Lenea este soră cu sărăcia și cu moartea.
- b) Oamenii sunt datori să muncească.
- c) Cine muncește are satisfacții.

10. Scrie trei proverbe despre muncă.

.....

.....

.....

11. Transcrie textul, înlocuind cuvintele subliniate cu alte cuvinte asemănătoare din text.

Era odată într-un sat un om foarte leneș. Sătenii au hotărât să-l spânzure pentru a nu mai da exemplu de lenevire și altora.

Cucoana îngăduitoare spuse:

- La moșia mea am un hambar plin cu pesmet.
- Da muiеți-s posmagii? zise leneșul fără să se miște din loc.

.....

.....

.....

.....

.....

12. Urmărind modelul, transformă cuvintele.

fior – înfiorându-se

spaimă - .....
frică - .....
roșie - .....
credință - .....

datorie - .....
duios - .....
dulce - .....
frate - .....

13. Ești de acord cu ceea ce au făcut sătenii cu leneșul? Motivează opinia susținută.

PRO	CONTRA
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....

14. Explică expresiile următoare:

a strica orzul pe găște - .....
nu-l ducem la spânzurătoare de flori de cuc - .....
faceți cum v-a lumina Dumnezeu - .....
mai poftescă și alți leneși dacă le dă mâna și-i ține cureaua - .....
.....
.....

15. Desparte în silabe cuvintele următoare:

îmbucătură -	spânzurătoare - .....
trăsură -	cucoană - .....
săteni -	frânghie - .....
bunăvoință -	poveste - .....

16. Transcrie formula de încheiere a poveștii și inventează și tu altele.

.....

.....

.....

.....